

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 7. ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ

Спеціальність	081 Право
Рівень вищої освіти	ПРАВО
Статус навчальної дисципліни	Перший (бакалаврський)
Курс / семестр вивчення	1/ 1 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	6
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 32 год.
	Практичні, семінарські заняття - 16 год.
	Самостійна робота - 72 год.
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота
Форма підсумкового контролю	залік
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра публічного та приватного права к. 215; к. 123 (кабінет викладача)
Викладач /і:	Білашенко Анастасія Володимирівна, викладач Кузнецова Людмила Валеріївна, к.ю.н., доц.
Контактна інформація викладача/ів:	E-mail: kaf-pravo@suem.edu.ua
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі
Анотація навчальної дисципліни:	
<p>Юридична деонтологія має на меті розкриття соціально-нормативного змісту професійної діяльності юриста, його принципів, особливостей та ролі в житті суспільства і держави. Дисципліна також аналізує минуле, сучасне становище та тенденції подальшого розвитку юридичної деонтології.</p> <p>Предмет дисципліни включає систему знань щодо юридичної теорії, юридичної практики та системи моральних вимог, які формують професійну діяльність юристів. Ця дисципліна допомагає здобувачам вищої освіти розуміти важливість етичної поведінки в юридичній сфері, а також відповідальність, яка покладена на юристів у суспільстві. Вивчення юридичної деонтології сприяє формуванню високих стандартів професійної моралі та допомагає здобувачам вищої освіти розвивати навички, необхідні для ефективної роботи в правовій сфері</p>	
Мета і завдання навчальної дисципліни:	
<p>Мета вивчення навчальної дисципліни юридична деонтологія полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти правових знань і навичок, необхідних для визначення професійно-етичних норм та принципів поведінки у сфері права. Для того, щоб майбутні юристи могли відповідально застосовувати отримані знання в практиці й дотримуватися високих</p>	

моральних стандартів.

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни юридична деонтологія полягають у розумінні принципів моралі та етики в контексті правової сфери, виробленні правильного морального та етичного спрямування у діяльності суб'єктів права, а також усвідомленні відповідальності за власні дії перед суспільством.

Мета орієнтована на формування у здобувачів таких компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК17. Здатність до інноваційного мислення та оперування знаннями про суспільство, інформаційні технології та правничу професію.

СК18. Здатність застосовувати різні способи тлумачення правових норм та використовувати його результати для аргументації правової позиції.

СК19. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

СК20. Здатність вести переговори та здійснювати медіаційну процедуру.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

ПРН 11. Мати базові навички риторики.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 16. Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Очікувані результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни “Юридична деонтологія” студент повинен: **знати:**

- Соціально-нормативний зміст професійної діяльності юриста;
- Принципи та норми, які регулюють поведінку юристів;
- Сучасний стан юридичної деонтології та її розвиток;

вміти:

- Аналізувати етичні дилеми та приймати обґрунтовані рішення;
- Використовувати знання юридичної деонтології у практичній діяльності;
- Формувати високі стандарти професійної моралі та відповідальності.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Юридична деонтологія, як наука та навчальна дисципліна

Причини виникнення юридичної деонтології. Характерні ознаки юридичної деонтології. Становлення системи деонтологічних знань. Поняття юридичної деонтології як науки. Підходи до тлумачення поняття “деонтологія”.

Мета, завдання, значення і структура юридичної деонтології як навчальної дисципліни. Співвідношення юридичної науки і юридичної дисципліни. Природа юридичної деонтології та її розвиток як науки і навчальної дисципліни. Історичний аспект формування системи деонтологічних знань та етапи визнання юридичної деонтології. Завдання юридичної деонтології. Система юридичних наук і місце юридичної деонтології в системі суспільних і юридичних наук. Місце юридичної деонтології в системі суспільних і юридичних наук. Відмінності юридичних наук від юридичних навчальних дисциплін.

Тема 2. Методологія та зміст юридичних наук

Історична характеристика і сучасний стан юридичної науки. Поняття, зміст і класифікація юридичних наук. Функції юридичної науки, її соціальна цінність і призначення. Методологія юридичної деонтології та її основні принципи. Власні принципи юридичної деонтології: нормативність, самостійність, індивідуальність, неповторність, нестандартність, миттєвість, непередбачуваність, своєчасність, практичність, конкретність.. Методи юриспруденції: види та зміст. Загальні методи. Загальнонаукові методи. Конкретно-наукові методи юриспруденції. Філософські методи. Спеціально-наукові методи юридичних наукових дисциплін/

Тема 3. Юридична професія

Історичні корені юридичної професії. Визначення та загальна характеристика юриста, як фахівця-професіонала. Соціальна роль і призначення юриста в суспільстві. Поняття і види сфер діяльності юриста. Особливості професійного мислення юриста.

Тема 4. Основні види професійної діяльності юриста

Визначення поняття професійної діяльності. Соціальна діяльність юриста. Система юридичної діяльності. Соціальне регулювання юридичної практичної діяльності. Поняття і види соціального регулювання. Поняття моралі. Акти, що регулюють юридичну діяльність. Основні види юридичної професії. Загальна характеристика професії судді. Поняття та визначення професії слідчого. Юридична професія прокурора. Характеристика професії адвокат. Нотаріус – загальна характеристика професії.

Тема 5. Організаційно-правові аспекти діяльності юриста

Загальна характеристика дисциплінарної відповідальності юристів. Загальні положення професійної атестації та дисциплінарної відповідальності юристів. Професійна атестація та дисциплінарна відповідальність суддів. Професійна атестація та дисциплінарна відповідальність прокурорсько-слідчих працівників прокуратури.

Професійна атестація та дисциплінарна відповідальність працівників органів

внутрішніх справ. Професійна атестація та дисциплінарна відповідальність адвокатів. Професійна атестація та дисциплінарна відповідальність нотаріусів. Оплата праці юристів, їх правовий та соціальний захист.

Тема 6. Правова культура юриста

Поняття культури юриста. Правова культура юриста: поняття та її види. Правова культура суспільства, професійної групи і особи. Компетентність та досвід юриста.

Національна культура юриста. Поняття, основні принципи, особливості формування та реалізації в сучасних умовах. Деформації професійної правосвідомості юристів. Провідні функції правової культури юриста.

Тема 7. Політична культура юриста

Політична культура юриста: поняття, її види та зміст. Залучення юриста до реалізації державної політики. Принцип політичного плюралізму і формальна позапартійність юристів-практиків. Конституційна заборона діяльності політичних партій в державних органах, установах, підприємствах, організаціях, виконавчих органах місцевого самоврядування, військових формуваннях тощо. Участь юриста в об'єднаннях громадян. Участь юриста в мирних зібраннях та страйках.

Тема 8. Моральна культура юриста

Поняття й зміст моральної культури юриста. Морально-професійний обов'язок юриста. Основні засади професійної етики юристів. Кодекс професійної етики юриста: поняття і основні елементи-принципи. Професійний обов'язок юриста: об'єктивна і суб'єктивна сторона. Взаємодія норм права і норм моралі у професійному обов'язку.

Відмінність професійного обов'язку юриста від обов'язку, що має правовий характер. Деформації моральної свідомості юристів та шляхи їх подолання.

Тема 9. Психологічні аспекти професійної діяльності юриста

Рівні психологічної культури юриста: експектація, емпатія. Принципи та функції психологічної культури юриста. Поняття психологічних чинників у діяльності юриста.

Психічні особливості та психічні процеси у юридичній діяльності. Темперамент та його значення для юристів. Загальна характеристика психологічних прийомів професійного спілкування юристів з громадянами. Конфлікти в юридичній діяльності (юридичні конфлікти), способи та шляхи їх вирішення.

Рекомендовані джерела і навчальна література:

1. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. – 146 с.
2. О. В. Петришин, О. В. Зінченко Юридична деонтологія: посіб. для підгот. до заліків та іспитів. Харків: Право, 2017. 84 с.
3. Курс лекцій з юридичної деонтології: навч. посіб./ за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с.
4. Арабаджи Н. Б. Юридична деонтологія: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» Міжнародного гуманітарного університету. Одеса, 2023. 72 с.
5. Етика юриста: конспект лекцій / укладач Л. В. Теліженко - Суми: Сумський державний університет, 2020. 163 с.

Методи викладання, навчання:

Лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання);

Семінарські, практичні заняття (публічне обговорення питань тем курсу, дискусії, виконання ситуаційних вправ, участь у діловій грі та ін.);

Самостійне навчання (виконання завдань самостійної роботи (СРС), індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ): контрольна робота, підготовка тез доповіді на наукову конференцію з публікацією).

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль (залік).

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи здобувачів вищої освіти та може проводитися в таких формах:

- оцінювання підготовлених виступів, доповідей з тематики семінарських занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на семінарських заняттях;
- виконання контрольної роботи;
- тестування з засвоєння окремих тем курсу;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання *ІНДЗ* здійснюється у формі перевірки підготовлених тез та їх наступної публікації як умова апробації результатів власного дослідження.

При проведенні рубіжних контролів після вивчення кількох тем курсу у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань здобувачів вищої освіти.

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (залік) виставляється на підставі суми накопичених балів здобувачем вищої освіти, отриманих у ході поточного, рубіжного контролів, виконання ІНДЗ.

Схема розподілу балів:

50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання ІНДЗ)	40 балів (рубіжний контроль)
---------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання ІНДЗ)	25 балів (рубіжний контроль)
---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------

Шкала оцінювання результатів навчання:

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Юридична деонтологія».

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі вищої освіти мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність здобувача вищої освіти на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку здобувачів вищої освіти і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі вищої освіти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач вищої освіти, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити

виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус відповідає змісту освітніх програм (а саме: відповідність назві дисципліни, кількості кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання), яка пройшла процедуру рецензування стейкхолдерами.

Силабус затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права, протокол від «11» вересня 2023 р. № 11.

Завідувач кафедри

Людмила КУЗНЕЦОВА